

107 rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości

„Dziś jest 11 listopada, 107. rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości, najpiękniejszy dzień w polskim kalendarzu historycznym, na który pracowało pięć pokoleń Polaków, aby dojść do domu polskiego, do naszej wolnej, niepodległej, suwerennej Rzeczypospolitej.

To oznacza, że dzisiaj w kontekście tej daty Polska dziękuje swoim najwybitniejszym obywatelom; obywatelom, którzy swoją drogą życiową, swoimi pracami, głosem, nauką, osiągnięciami, kunsztem aktorskim dają nam, Polakom wielką dumę.”

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Karol Nawrocki

Wstęp

Narodowe Święto Niepodległości, obchodzone 11 listopada, jest jednym z najważniejszych świąt państwowych w Polsce. Upamiętnia ono odzyskanie przez Polskę suwerenności po 123 latach zaborów (1795-1918), kiedy to ziemie polskie były podzielone między Rosję, Prusy i Austrię. Data ta symbolizuje moment, w którym po I wojnie światowej Polska powróciła na mapę Europy jako niepodległe państwo.

W II Rzeczypospolitej (1918-1939) 11 listopada stopniowo zyskiwało rangę święta narodowego. W 1919 r. Sejm Ustawodawczy przyjął uchwałę o obchodzeniu rocznicy, ale pełną rangę państwową nadano mu dopiero ustawą z 23 kwietnia 1937 r.

Święto łączyło odzyskanie niepodległości z zakończeniem wojny światowej, stając się dniem parad wojskowych, mszy i uroczystości patriotycznych. W okresie międzywojennym obchody były także okazją do uhonorowania bohaterów, takich jak Piłsudski (zmarły w 1935 r.). Po 1945 r., w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (PRL), Święto Niepodległości zostało zniesione (1951 r.), zakazane i surowo karane.

Po transformacji ustrojowej w 1989 r. i upadku komunizmu Święto Niepodległości zostało przywrócone ustawą z 15 lutego 1990 r. Dziś 11 listopada to dzień wolny od pracy, z centralnymi uroczystościami w Warszawie (np. uroczystości przy Grobie Nieznanego Żołnierza, parada wojskowa), marszami patriotycznymi i wydarzeniami edukacyjnymi w całym kraju.

Obchody Święta Niepodległości przez Polonię w Australii

Święto Niepodległości 11 listopada 2025 r. było szeroko obchodzone przez polską diasporę w Australii, która liczy ponad 209 tys. osób. Wydarzenia łączyły elementy patriotyczne, kulturalne i kulinarne, często w połączeniu z australijskim Dniem Pamięci (Remembrance Day). Obchody odbywały się głównie w weekend poprzedzający i w samym dniu święta, z udziałem ambasady, klubów polskich i lokalnych społeczności.

Canberra

Ambasada RP w Canberze zorganizowała uroczystość z polską społecznością. Wręczono dwa państwowe odznaczenia: Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski (pośmiertnie) dla pani Ernestyny Skurjat-Kozek oraz Medal Honorowy Prezesa Rady Ministrów RP dla pana Andrzeja Alwasta. Wieczór wypełniła muzyka jazzowa, tradycyjna polska kuchnia i atmosfera przyjaźni.

Ambasador Australii w Polsce, Benjamin Hayes, złożył życzenia Polonii australijskiej, zaś sekretarz ambasady, Beata Pękala, złożyła wieniec przy Kamieniu Pamięci w ramach narodowej ceremonii Remembrance Day.

Wydarzenie podkreśliło połączenie obu świąt - australijskiego i polskiego.

Sydney

Polska diaspora w Sydney, licząca kilkadziesiąt tysięcy osób, uczciła Narodowe Święto Niepodległości 11 listopada 2025 r. w sposób pełen patriotyzmu, łącząc polskie tradycje z australijskim Remembrance Day. Obchody były kameralne, ale bogate w elementy kulturalne, religijne i rodzinne, podkreślające dumę z odzyskania wolności po 123 latach zaborów.

Wydarzenia skupiły się wokół Konsulatu Generalnego RP, klubów polonijnych, kościołów i domów rodzinnych.

Konsulat RP w Sydney

10 listopada wieczorem odbył się wieczór z przedstawicielami Polonii australijskiej i polskimi artystami. Program obejmował ceremonię oficjalną, muzykę klasyczną, tańce ludowe oraz występy w tradycyjnych strojach. Gości powitali tancerze z zespołu Syrenka w łowickich kostiumach ludowych, a chór Kujawy Sydney (Karolina i Albert) zaprezentował patriotyczne pieśni. Zespół Lajkonik Polish Song and Dance Ensemble wykonał dynamiczne tańce, dodając kolorytu wydarzeniu opisanemu jako "glitzy affair" - pełne ceremonii i folkloru.

Marayong

W polskiej parafii w Marayong, jak co roku, w niedzielę, odbyła się msza św. za Ojczyznę w kościele Matki Bożej Częstochowskiej. Mszę celebrował ks. Artur Botur przy udziale pocztów sztandarowych, harcerzy, Stowarzyszenia Polskich Kombatanów, Klubu Gazety Polskiej, Stowarzyszenia Nasza Polonia, zespołu Lajkonik oraz licznie zebranej Polonii.

Po zakończeniu mszy świętej jej uczestnicy przenieśli się do Sali Jana Pawła II, gdzie powitał ich wiceprezes Federacji Polskich Organizacji Nowej Południowej Walii, Adam Biziuk. Gościem honorowym obchodów był Konsul Pan Mariusz Stus, który wygłosił okolicznościowe przemówienie, w którym podkreślił znaczenie patriotyzmu i wspólnego pielęgnowania narodowych tradycji. Następnie rozpoczął się koncert chóru pod kierownictwem Andrzeja Listowskiego.

Podczas koncertu publiczność mogła usłyszeć najpiękniejsze utwory, które od pokoleń towarzyszą Polakom w chwilach zadumy i dumy narodowej. Pieśni te, niosące w sobie wartości wolności, odwagi i miłości do Ojczyzny, stały się symbolem wspólnoty, która łączy różne pokolenia w duchu patriotyzmu.

Występ przypominał, że muzyka i patriotyzm wciąż potrafią łączyć ludzi- niezależnie od wieku czy doświadczeń - w duchu wspólnej pamięci i dumy z bycia Polakiem.

Wspólny obiad zorganizowany przez Federację Polskich Organizacji w NSW zakończył ten pełen wzruszeń dzień.

Dzień Pamięci (Remembrance Day) w Australii

Dzień Pamięci, obchodzony 11 listopada, upamiętnia zakończenie I wojny światowej w 1918 r. i wszystkich australijskich żołnierzy, którzy oddali życie w konfliktach zbrojnych.

W 2025 r. Australia uczciła to święto z wielką powagą- o godzinie 11:00 w całym kraju minutą ciszy, ceremoniami przy pomnikach wojennych i wydarzeniami edukacyjnymi. Motywem przewodnim było "Lest We Forget" (Nie zapomnijmy), podkreślającym poświęcenie ponad 100 tys. Australijczyków poległych w służbie. Obchody zbiegły się z wizytą księżnej Anny w Australii, co dodało międzynarodowego blasku.

Photos: CPL Cameron Pegg

Photos: CPL Cameron Pegg

Australia, z tradycją świętowania Anzac Day, przypomina, że wolność ma cenę. W Polsce, to święto, to nie tylko wspomnienie przeszłości, ale też przypomnienie o wartościach wolności i solidarności, które kształtują polską tożsamość. W obliczu współczesnych wyzwań, jak konflikty w Europie, nabiera ono dodatkowego znaczenia.

Obchody w Sydney 2025 r. były okazją do integracji z australijskim Dniem Pamięci, podkreślając podwójną tożsamość Polonii.

Wydarzenia wzmocniły także poczucie wspólnoty i dumy, inspirując młodsze pokolenia do pamięci i szacunku do swoich przodków walczących o niepodległość ich Ojczyzny.

Photo: REUTERS/Hollie Adams

Polska restauracja Alchemy w Sydney z okazji tego pięknego święta przygotowała specjalne menu i zaprosiła wszystkich na tradycyjne polskie dania i domowe nalewki.

Opracowała:

Danuta Piotrowska

Zdjęcia: Domena publiczna, CPL Cameron Pegg, REUTERS/Hollie Adams, Danuta i Bogusław Piotrowscy

Źródła:

SBS Polski - Czym dla Polaków w Australii jest Polskie Święto Niepodległości?

Facebook - Poland's National Independence Day, Polish Embassy in Australia

<https://youtu.be/zJRk5LsrzM8>

<https://youtube.com/shorts/20dHB6mau9w?si=5w0fhDxGYAFLbPg6>